

Věřím, že je před námi ještě mnoho dobrých projektů,

říká ředitel Charity Opava Jan Hanuš

Letos Charita Opava slaví 30 let od založení, v loňském roce byl Jan Hanuš oceněn Cenou Charity České republiky a organizace se také může pyšnit oceněním Neziskovka roku 2014. V následujícím rozhovoru se s ní očima Jana Hanuše můžete seznámit podrobněji, ohlédnout se do minulosti, ale také si přečíst, co má v plánu dál.

Kdy jste začal v Charitě Opava pracovat a s jakým cílem jste do ní vstupoval? Jak tehdy tato instituce fungovala?

Do Charity Opava jsem byl pozván a začal jsem zde pracovat v roce 1994. Měl jsem 27 měsíční zkušenost z civilní služby – pracoval jsem v psychiatrické nemocnici – s prací s nemocnými lidmi. Před a po civilní službě jsem pracoval jako dělník a poté jako zkušební technik v jedné velké elektro firmě. No a z civilní služby jsem si přinesl chuť pracovat s lidmi. A v Charitě Opava jsem měl pracovat s nevidomými lidmi, konkrétně plést košíky a vyrábět kartáče. Ani k jednomu jsem se ovšem nedostal. Postupem času bylo zapotřebí někoho, kdo bude mít na starost Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlaštickách a tehdejší ředitelka Anna Ekslerová usoudila, že bych to mohl být já. V té době byly myslím všechny neziskovky – a Charita Opava určitě – více svobodné od papírování a byrokracie, myslím také, že bylo možné konat „věci“, které dnes už tak dobře konat nelze. Tenkrát také vzniklo nejvíce projektů, doba tomu byla nakloněná...

Co vás na vaší práci nejvíce baví?

Možná to bude znít moc staromódně, ale nejvíc mě baví pomoc druhým, vymýšlení a realizace toho, jak druhým lidem pomoci. Kdosi řekl vytváření ostrůvků pozitivní deviance.

Kolik lidí v současné době zaměstnává?

Dnes v Charitě Opava pracuje 245 zaměstnanců, plus několik lidí na dohodu, dále potom asi 15 maminek na mateřské dovolené a ke konečnému výčtu patří desítky dobrovolníků, docházejících na naše střediska, další stovky dobrovolníků – tříkrálových koledníků, a také početná skupina seniorů z Klubu sv. Anežky, našeho fanklubu, který nám fandí, drží nám palce, myslí na nás a modlí se za nás.

Co vše Charita Opava nyní dělá?

Ten výčet je dlouhý. Charita Opava působí na území Opavska. Máme čtyři oblasti činnosti: 1. pomoc lidem s postižením, 2. poradenství, 3. chráněná pracoviště a 4. pomoc seniorům a zdravotní péče. V čele každé sekce je manažer zodpovědný za chod jeho oblasti. Kromě těchto sekcí je v dnešní době velmi rozbuřené byrokracie naší velmi důležitou součástí také sekce správy. Asi nebudu vyjmenovávat všechna naše střediska, ale zmíním jen ta nejznámější: mobilní hospic Pokojný přístav, sociálně-terapeutické dílny Radost, tři chráněné dílny, dům pro zrakově postižené či denní stacionář Mravenček. A také Klub sv. Anežky pro seniory, knihovnu (nejen) křesťanské literatury nebo středisko krizové pomoci... V řeči čísel je to 19 středisek, dvě zdravotnická zařízení, 11 registrovaných sociálních služeb,

3 chráněné dílny, 5 obchůdků s výrobky našich chráněných dílen a ročně tisíce, doufám, spokojených klientů.

Na co z těch věcí jste opravdu pyšný?

Nejvíce jsem pyšný na kolegy, na své spolupracovníky, na které se mohu vždy spolehnout. Pracovat v Charitě Opava není vždy jen radost, starostí máme vždy hodně. Víím ale, že na všechny problémy nejsem sám, mám kolem sebe skvělé lidi, a to je, myslím, důvod k velké radosti. A nemůžu říci, že mám jen jednu službu, na kterou bych byl pyšný, rád mám všechny naše služby. Jedno specifikum Charity Opava ale má, jsou jím naše chráněné dílny. Před jejich zaměstnanci smekám. Je úctyhodné vidět výsledky jejich práce. Ale stejně tak mám v hluboké úctě zdravotní sestry, které často třeba i ve dvě hodiny ráno vstanou a jedou k rodině těžce nemocného klienta. Znovu bych to vrátil na kolegy zaměstnance – bez nich by charita nebyla čím je.

Máte nějakou věc/službu, kterou jste inspirovali někoho dalšího?

Ono se to už dnes moc neví, ale má předchůdkyně Anna Ekslerová se dlouho snažila o spolupráci všech sociálních služeb na Opavsku. Tenkrát to nešlo, ale myslím si, že už tehdy byl položen základ něčemu, co se dnes nazývá komunitní plánování. Ideálem by bylo, kdyby-

chom dnes byli schopni v rámci všech sociálních služeb opravdu spolupracovat na všech úrovních. Mnohde se to děje, ale mnohde se spolupráci ještě musíme učit.

Vím, že poskytujete služby různého charakteru. Které může využívat široká veřejnost?

U sociálních, zdravotních a podobných služeb platí to, že by bylo ideální, kdyby je nikdo nepotřeboval. Bohužel ale máme různé nemoci a postižení. Ona „široká veřejnost“ se dělí na skupiny lidí s žádným, menším či větším zdravotním, sociálním, psychickým či jiným problémem. A tím pádem se dá říci,

V letošním roce opavská charita slaví 30 let. V lednovém zpravodaji Hláska jsme avizovali, že připravujete řadu akcí. Na kterou vy osobně se těšíte? Kde by Opavané neměli chybět?

Každá z těchto třiceti akcí pořádaných pod společným názvem „30 dobrých skutků k 30 letům Charity Opava“ má svého příjemce, někdy je to jen jeden z našich klientů, kterému splníme přání, někdy se při ní může potkat více lidí. Věřím, že si zde každý najde něco pro sebe. Sám se těším na mnoho z nich. Pěkná bude určitě březnová vernisáž fotosoutěže Můj svět v Historické budově Slezského

ttu, které mě oslovilo. Znělo takto: „Úspěch začíná tam, kde se člověk cítí dobře“. Tímto heslem jsem neustále fascinován. Myslím si, že můžeme všichni stále pracovat na tom, abychom vytvářeli podmínky pro to cítit se dobře, na pracovišti, všude tam, kde jsme. Vytvářet jiné podmínky pro to, aby se cítili dobře. A tím mimochodem také pracovat na tom, abychom byli úspěšní.

Máte možnost odpočívat? Jaké jsou vaše zájmy?

Čím jsem starší, tím odpočívám raději (úsměv). Nejraději odpočívám v kruhu rodiny. Třeba i krátká procházka s mou paní nebo když můžu být se svými dětmi, je pohádka. Poslední roky jsem znovu začal fotografovat. Mám radost, když si můžu aspoň jednou za týden cvaknout (tedy foťákem). No a místem ideálního odpočinku je pro mě sauna.

Třicet let v životě člověka je věk, kdy je plný energie, v dnešní době zakládá, případně má rodinu, produktivně pracuje. Dá se k tomu v některých rysech Charity Opava přirovnat? Co jí přejete do dalších let?

Často uvažujeme o organizacích jako o lidském životě. Já vám nabídnu trochu jiný pohled. Kdysi jsem sledoval životní cyklus organizací a firem. Velice často se stává, že firma funguje pět či deset let a pak zanikne. Charita je zde již třicet let. Možná je zralá na to založit rodinu a pracovat ještě produktivněji. Možná ale jsme na vrcholu stolové hory a čeká nás už jen cesta dolů. Jsem ale vděčný Bohu za těch mnoho let, kdy naše organizace fungovala a funguje. Věřím, že tomu tak bude i nadále. Věřím, že je před námi ještě mnoho dobrých projektů, že budeme inspirovat dalším lidem a že budeme účinnou pomocí pro mnoho klientů.

„Nejvíce jsem pyšný na kolegy, na své spolupracovníky, na které se mohu vždy spolehnout. Pracovat v Charitě Opava není vždy jen radost, starostí máme vždy hodně. Vím ale, že na všechny problémy nejsem sám, mám kolem sebe skvělé lidi, a to je, myslím, důvod k velké radosti.“

že všechny naše služby jsou tedy určeny pro širokou veřejnost. Ti, kteří jsou zdraví, mohou nakupovat výrobky lidí s handicapem, kdo má bolavá záda, může zakusit úlevu profesionálních masérů ve Wellness centru, kdo má momentálně problémy s dluhy či problém v rozvodovém řízení, může navštívit Občanskou poradnu nebo středisko krizové pomoci. Kdo potřebuje pomoci s péčí o své stárnoucí rodiče, může kontaktovat terénní služby. A tak bychom mohli pokračovat dále.

V roce 2014 jste získali titul Neziskovka roku, vloni jste přímo vy byl oceněn Cenou Charity Česká republika. Jak tato ocenění vnímáte?

Největší radost mi dělá spokojený klient nebo rodina klienta. To je pro nás nejlepší ocenění. Ale samozřejmě ocenění typu Neziskovka roku či Cena Charity Česká republika je velmi příjemná zpětná vazba pro nás, že jdeme dobrou cestou. Na druhou stranu si musíme dávat pozor, abychom neměli „nosánek trochu moc nahoru“. Jsem rád, že mě a mé spolupracovníky občas kontaktují kolegové z jiných organizací s prosbou o diskusi, inspiraci, radu či pomoc. To vidím i jako další pozitivum takovýchto ocenění – můžeme si navzájem pomáhat hledat tu nejlepší cestu pro sociální a podobné služby.

Dovolím si tvrdit, že spolupráce mezi Charitou Opava a městem funguje dobře.

Město Opava hraje v životě Charity Opava naprosto zásadní roli. Dá se říci, že společně vznikaly téměř všechny naše projekty. Možná jsou drobné výjimky, ale jednou z našich priorit je to, že chceme naši práci konat ve spolupráci a součinnosti s městem Opava a pro jeho obyvatele.

zemského muzea, na které s Jindřichem Štreitem představíme výpravnou fotografickou knihu mapující deset let této ojedinělé soutěže. Velkou radost udělá v červnu našim klientům a určitě i publiku jejich vystoupení na hudebním festivalu Hradecký slunovrat, na kterém budou dělat „předskokany“ besedy s Markem Orko Váchou. Věřím také v hojnou návštěvu Sluníčkového odpoledne v červnu. A hlubokou vnitřní radost mívám z podzimního duchovního setkání s rodinami zemřelých klientů mobilního hospice.

Jaká je vaše vize do dalších let? Kde si myslíte, že máte „mezery“?

Kdysi jsem byl na semináři o myšlenkových mapách. Školitel Pavel Pacovský měl mo-

Jan Hanuš nejraději relaxuje s rodinou.
Fota: archiv Jana Hanuše

